

REPORTATGE | El toc de corn es podrà escoltar de nou al Concurs de Sirgadors de la Festa del Riu de Móra d'Ebre

El telèfon dels llaguters

Sis alumnes de la Ribera d'Ebre sota el mestratge del professor Ferran Roca estan aprenent el toc de corn marí que utilitzaven els antics llaguters que transportaven mercaderies pel riu Ebre

PER A. C.

Móra d'Ebre reviurà el proper mes d'agost el so característic d'una època perduda, el toc de corn marí utilitzat pels llaguters que transportaven mercaderies pel riu Ebre fins a principis del segle XX.

Sis alumnes sota la batuta del professor morenc Ferran Roca participen aquests dies a la capital morenca a un taller on es pretén recuperar el so d'aquest ancestral mitjà de comunicació, que els ibers assentats a les Terres de l'Ebre ja utilitzaven fa 2.600 anys.

L'equip directiu del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre (CERE) és l'impulsor de la iniciativa, després que ara fa dos anys organitzà per primer cop un concurs de sirgadors dins els actes de la Festa del Riu, l'esdeveniment més emblemàtic de la Festa Major de Móra d'Ebre.

El concurs pretenia recordar l'ofici dels sirgadors, un grup de persones que anaven estirant els llaüts, sovint carregats de mercaderies, riu amunt amb una corda, anomenada *sirga* o *saula*, des de la vora del riu.

Amb la voluntat de potenciar el concurs i el record d'un ofici propi de les Terres de l'Ebre, el CERE proposà que en edicions posteriors els concursants utilitzessin la roba tradicional

■ Els sis alumnes del taller de toc de corn marí que s'està realitzant a Móra d'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

de l'ofici i es recuperés el toc de corn marí, instrument musical i mitjà de comunicació emprat pels llaguters que circulaven pel riu.

Un dels sis alumnes del taller i exdirector del CERE, Albert Pujol, ha explicat que hi ha dos tocs de corn marí dels llaguters documentats, que seran interpretats durant la Festa del Riu a banda d'un tercer «creat per a la festa major d'enguany».

Els alumnes han adquirit aquest mol·lusc de gran dimensions i l'han adaptat per aconseguir una bona sonoritat. «És un instrument d'una sola nota, de so penetrant i característic que es pot arribar a escoltar a una distància de fins a quatre quilòmetres», apunta Pujol.

En cas de boira

Els llaguters ebrencs utilitzaven el corn marí, «com si es tractés

d'un telèfon per avisar-se i evitar col·lisions, sobretot en dies d'intensa boira, força habituals a la Ribera d'Ebre».

El toc de corn marí es podrà escoltar durant la celebració del Concurs de Sirgadors i d'una representació teatral que recrearà l'ofici dels sirgadors i la feina de les dones que rentaven la roba vora el riu Ebre.

A més, l'organització pretén que el nou llagut turístic del mu-

nicipi d'Ascó, *Lo Roget*, sigui l'embarcació que arrosseguin els concursants, en substitució de la pontona amb dos homes a bord que s'ha utilitzat els últims dos anys.

Camí de Sirga

De manera paral·lela, el CERE espera presentar també aquest estiu un estudi sobre l'ofici dels sirgadors i els llaguters realitzat per Eva Castellano i Josep Antoni Collazos. Pujol avança que l'estudi permetrà conèixer, entre d'altres, el recorregut exacte del Camí de Sirga entre Benifallet i Riba-roja d'Ebre.

El CERE estableix que la força humana per sirgar es va deixar d'utilitzar l'any 1914. A partir de llavors, s'introduí l'ús de matxos, però no fou fins als anys trenta que va desaparèixer la figura del sirgador.

Els camins de sirga no van ser definitivament suprimits fins a finals dels anys seixanta del segle XX. Ara fa uns anys, el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre inicià la recuperació, en aquells trams on era possible, de l'antic camí per convertir-lo en un itinerari turístic.

Habitualment les embarcacions recorrien l'itinerari d'anada i tornada entre Mequinensa i Tortosa, amb un equip de sirgadors de tres persones, màxim quatre.